

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

VY_32_INOVACE_PPM13560NÁP

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	14. 1. 2013
Autor:	Ing. Ivana Náplavová
Určeno pro předmět:	První pomoc
Tematická oblast:	Bezvědomí a neodkladná resuscitace, intoxikace
Obor vzdělání:	Masér sportovní a rekondiční 69-41-L/002 1. ročník
Název výukového materiálu:	Výuková prezentace: Naléhavé stavy při cukrovce
Popis využití:	Hypoglykémie, hyperglykémie, příznaky, první pomoc, úkoly pro žáky, prevence
Čas:	15 minut

Cukrovka – diabetes mellitus

porucha látkové výměny

Postihuje děti i dospělé.
Příčinou je snížená nebo žádná
produkce inzulínu.

Hledání na internetu

Čas: 5 minut

I am diabetic
Je suis diabétique
Ich bin zuckerkrank
Sono diabetico
Soy diabético
У МЕНЯ ДИАБЕТ

JSEM DIABETIK

ošetřující lékař/treating doctor

telefon/tel.-no.

www.diabetismellitus.cz

830-173-173
Regionální informační diabetika

novo nordisk®

jméno pacienta/name of patient

tel., adresa/tel.-no., address

Kdybych byl nápadně vyčerpaný či zmatený anebo kdybych se podivně choval, podejte mi 3–5 kostek cukru, které mám u sebe. Kdybych byl v bezvědomí a nemohl jsem polykat, **nepodávejte** mi žádné jídlo ani pití, ale okamžitě volejte lékaře. Děkuji.
In case I am confused or dazed, please give me cubes of sugar (in my bag) as quickly as possible. If unconcious, **do not** give me liquids or food! Call a doctor immediately. Thank you!

ú

Řešení

1. nedostatek cukru v krvi (vyšší hladina inzulínu) – hypoglykemické kóma
2. nadbytek cukru v krvi (nízká nebo žádná produkce inzulínu) – hyperglykemické (diabetické) kóma

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=otazn%C3%ADk&ex=1#ai:MC900434859>

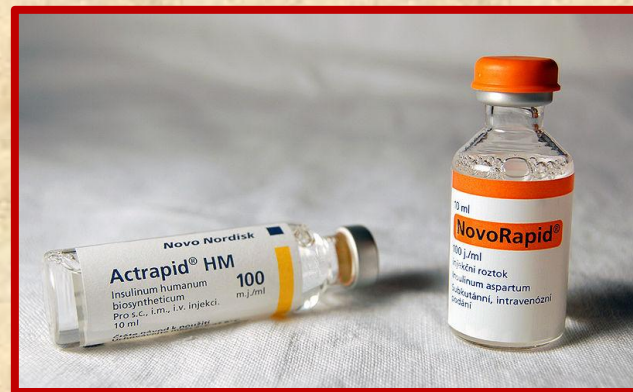
Hypoglykémie

- nízká hladina cukru v krvi, jejímž důsledkem jsou závažné subjektivní a objektivní příznaky
- stav se rozvíjí velmi rychle, během několika minut, bez varovných signálů

příčiny:

- nedostatečný příjem potravy po podání inzulínu
- podání nadměrné dávky inzulínu
- nadměrná fyzická zátěž
- dlouhodobé hladovění
- vyčerpání
- podchlazení
- alkohol

Může se vyskytnout i u nediabetiků.

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Inzul%C3%ADn.jpg>

Příznaky hypoglykémie:

subjektivní

- neklid s pocitem hladu
- nervozita, podrážděnost, nesoustředěnost, zmatenost

objektivní

- tachykardie
- studený pot
- třes rukou

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=zmaten%C3%BD+%C4%8Dlov%C4%9Bk&ex=1#ai:MP900442232>

Video Hypoglykémie

1 minuta

<http://ppp.zshk.cz/vyuka/hypoglykemie.aspx>

ú

První pomoc hypoglykémie

– při vědomí:

- co nejdříve dodat tělu cukr – 3-5 kostek cukru, slazený nápoj (džus, coca-cola)
- sledovat fyziologické funkce
- pátrat po průkazu diabetika
- nenechávat nemocného bez dozoru
- v případě potřeby volat 155

První pomoc hypoglykémie

– při bezvědomí:

- volat 155
- nepodávat nic ústy
- aplikovat glukagon – pokud má nemocný u sebe a záchránce je poučený o aplikaci nebo je zdravotníkem
- protišoková opatření
- stabilizovaná poloha – při zachování životních funkcí
- nenechávat nemocného bez dozoru

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cuboid_sugar.jpg

Hyperglykémie

vysoká hladina cukru v krvi, jejímž důsledkem jsou subjektivní a objektivní změny

- stav se vyvíjí pomalu, během několika hodin až dní
- jedná se o závažnou komplikaci
- mnohem vzácnější stav než hypoglykemie

Příčiny:

- nedostatečné dávkování inzulínu
- vynechání dávky inzulínu
- akutní infekce
- cévní příhody, náhlé příhody břišní
- chronické srdeční selhání
- stresové situace (operace, úrazy)
- nezjištěný diabetes mellitus = PRVOZÁCHVAT

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Insulin_pen.JPG

Příznaky hyperglykémie:

subjektivní

- žízeň
- únava, apatie, spavost
- nevolnost, nauzea až zvracení
- bolesti hlavy a břicha

objektivní

- polyurie (nadměrné močení)
- dýchání hluboké – z dechu cítit ACETON
- hypotenze
- tachykardie
- kůže suchá, teplá
- oschlé sliznice
- bezvědomí, pokud není stav léčen

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=ruce&ex=1#ai:MP900423044>

První pomoc hyperglykémie:

- zajistit transport k odbornému lékařskému vyšetření, případně volat 155
- průběžně kontrolovat vitální funkce
- pátrat po průkazu diabetika
- při vědomí – podat neslazené nápoje
- při bezvědomí – stabilizovaná poloha při zachování životních funkcí
- protišoková opatření
- nenechávat nemocného bez dozoru

práce ve dvojici

čas: 3 minuty

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CZ-IJ03_Prvn%C3%AD_pomoc.jpg

ú

Řešení:

Prevence komplikací diabetu – hypoglykémie, hyperglykémie

- pravidelný denní režim, dodržovat pravidelnou dobu jídla
- přiměřená pohybová aktivita, sport
- aplikace inzulínu dle ordinace lékaře, dodržovat dobu podání a velikost dávky
- při zvýšené zátěži snížit dávku inzulínu
- při snížené zátěži zvýšit dávku inzulínu

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=otazn%C3%ADk&ex=1#ai:MC900434859>

Zdroje:

<http://is.muni.cz/el/1451/jaro2008/ekurzy2008/um/5490388/web/index.html>

Beránková, M. - Fleková, A. – Holzhauserová, B.: První pomoc. Praha, Informatorium 2007.

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006.

Janda, F., Valta, V.: Zdravověda pro učební obor Kadeřník. Praha, Informatorium 2004.